

**Нафтна индустрија Србије А.Д.
Нови Сад**

**Консолидовани финансијски извештаји и
Извештај независног ревизора**

31. децембар 2021.

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Консолидовани извештај о финансијској позицији	1
Консолидовани извештај о укупном резултату	2
Консолидовани извештај о променама на капиталу	3
Консолидовани извештај о токовима готовине	4
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	
1. Опште информације	5
2. Преглед значајних рачуноводствених политика	5
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	22
4. Примена нових МСФИ	25
5. Нови рачуноводствени стандарди	25
6. Управљање финансијским ризиком	26
7. Информације о сегментима	34
8. Готовина и готовински еквиваленти	38
9. Краткорочни финансијски пласмани	38
10. Потраживања по основу продаје и друга потраживања	39
11. Залихе	39
12. Остала обртна имовина	39
13. Некретнине, постројења и опрема	40
14. Право коришћења средстава	43
15. Инвестиционе некретнине	43
16. Гудвил и остала нематеријална улагања	46
17. Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	48
18. Дугорочни финансијски пласмани	49
19. Одложени порези	50
20. Остала стална имовина	51
21. Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	51
22. Добављачи и остале обавезе из пословања	51
23. Остале краткорочне обавезе	52
24. Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	52
25. Дугорочне финансијске обавезе	52
26. Обавезе по основу закупа	53
27. Остале дугорочне финансијске обавезе	54
28. Резервисања за обавезе и трошкове	55
29. Акцијски капитал	57
30. Трошкови производње и прераде	57
31. Трошкови продаје, општи и административни трошкови	58
32. Трошкови запослених	58
33. Трошкови пореза изузев пореза на добит	58
34. Остали расходи, нето	59
35. Нето губици по основу курсних разлика	59
36. Финансијски приходи	59
37. Финансијски расходи	59
38. Порез на добит	60
39. Потенцијалне и преузете обавезе	60
40. Друштва Групе	62
41. Трансакције са повезаним правним лицима	62
42. Догађаји након датума биланса стања	65
Контакт информације	66

Извештај независног ревизора

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д. Нови Сад:

Наше мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, консолидоване финансијске позиције друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) и његових зависних друштава (заједно у даљем тексту „Група“) на дан 31. децембра 2021. године, и њене консолидоване финансијске успешности и консолидованих токова готовине за годину завршену на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања.

Предмет ревизије

Консолидовани финансијски извештаји Групе укључују:

- консолидовани извештај о финансијској позицији са стањем на дан 31. децембра 2021. године;
- консолидовани извештај о укупном резултату за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о променама на капиталу за годину завршену на тај дан;
- консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан; и
- напомене уз консолидоване финансијске извештаје, које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен Одговорности ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Независност

Ми смо независни у односу на Групу у складу са Међународним етичким кодексом за професионалне рачуновође (укључујући Међународне стандарде независности) издатим од стране Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА кодекс) и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије који су релевантни за нашу ревизију консолидованих финансијских извештаја у Републици Србији. Испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са ИЕСБА кодексом и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије.

Наш ревизијски приступ

Преглед

- Материјалност Групе: 924 милиона динара (у даљем тексту “РСД”), што представља 5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.
- Ревизија је извршена у 5 зависних друштава која се налазе на територији четири државе.
- Тим ангажован на ревизији Групе извршио је ревизију зависних друштава у Републици Србији и усмерене процедуре за зависна друштава у Румунији и Бугарској, заједно са чланицама РwC мреже у тим државама. На основу инструкција Групног ревизорског тима, чланица РwC мреже је урадила усмерене процедуре за зависно друштво у Босни и Херцеговини.
- Обимом ревизије обухваћено је 95% прихода Групе и 98% апсолутне вредности резултата пре опорезивања за Групу.
- Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине

При конципирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је конципирана на начин да се стекне разумно уверење да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за консолидоване финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефеката погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на консолидоване финансијске извештаје, узете у целини.

Материјалност Групе	РСД 924 милиона (2020: РСД 1.019 милиона)
Како смо одредили материјалност	5% просечне апсолутне вредности резултата пре опорезивања, односно апсолутне вредности добити пре опорезивања за текућу годину и годину завршену 31 децембра 2019. и губитка пре опорезивања за годину завршену 31. децембра 2020.
Образложење за примењену основу за одређивање материјалности	Одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу просека резултата пре опорезивања у претходне три године, што је у складу са основом за одређивање материјалности коју смо користили и претходне године. Ова основа је репрезентативан показатељ пословања имајући у виду значајне флукуације финансијског резултата услед промене цене нафте. За стопу од 5% смо се определили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са лицима овлашћеним за управљање постигли смо договор о обавештавању лица овлашћених за управљање о свим погрешним исказима већим од РСД 46 милиона идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, утичу на квалитет извештавања.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и за које нисмо изнели издвојено мишљење.

Кључна ревизијска питања	Како смо приступили кључним ревизијским питањима
Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине	
Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине обелодањено је у напомени 28 уз Консолидоване финансијске извештаје; а рачуноводствене политике и кључна просуђивања и процене садржане су у напомени 2 и напомени 3.	Прегледали смо процену руководства о исказаним резервисањима на дан 31. децембар 2021. године. Посебну пажњу смо посветили средствима код којих се промене у процени трошкова директно одражавају на консолидовани извештај о укупном резултату, а не на само средство.
Обрачун резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рочности обавеза.	Тестирањем је обухваћено разумевање законских и изведених обавеза у погледу обнављања природних ресурса средстава, и то на основу процене корисног века употребе средства и трошка за заштиту животне средине.

Обнављање природних ресурса инфраструктуре нафте и гаса је активност у настанку, стога постоје ограничени упоредни подаци који би служили за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори утичу на утврђивања тачног износа резервисања, који је материјално значајан за консолидовани извештај о финансијској позицији Групе..

Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за прераду нафте и нафтних деривата. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефеката промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства у обнављању природних ресурса, процену трошкова, дисконтне стопе, рочност обавеза као инису ефекат промене девизних курсева.

Обавили смо следеће поступке ревизије:

- Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове који имају највећи утицај на резервисања, и то путем прегледа стварно насталих трошкова у току године и њиховог упоређивања са подацима из ранијих година;
- Ангажовали смо интерне експерте да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за резервисање и да упореде стопу са стопама на државне обвезнице Републике Србије за слични период;
- Извршили смо проверу математичке тачности коришћених модела;
- Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;
- Извршили смо проверу промене статуса нафтних бушотина у односу на прошлу годину с обзиром да статус нафтних бушотина има материјалан утицај на обрачун резервисања.
- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност обрачуна и закључили да резултати нису материјално различити и да с у оквиру прихватљивог распона.

Како смо прилагодили обим ревизије Групе

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Групе, рачуноводственим процесима и системима контрола, као и сектору привреде у коме Група послује.

Приликом дефинисања обима ревизије Групе, утврдили смо природу и обим посла који ће бити спроведен у зависним друштвима, као и на консолидованом нивоу. Тамо где је ревизија спроведена од стране локалних ревизора ми смо вршили надзор на нивоу консолидације, и спровели поступке прегледа радних папира локалних ревизора са циљем да прибавимо довољно ревизијских доказа који поткрепљују наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима, узетим у целини. У свим зависним друштвима ревизију смо вршили или ми или друштва која су чланице PwC мреже.

Наш приступ приликом утврђивања обима ревизије Групе састоји се од три корака, а зависна друштва која испуњавају један или више доле наведених критеријума се сматрају онима која спадају у обим ревизијског тестирања:

- 1) Значајан допринос, већи од 15%, на резултат пре опорезивања, приход, односно укупну имовину. Код ових зависних друштава ревизија се врши у пуном обиму;

- 2) Постојање материјално значајног ризика, било на нивоу зависног друштва, узетог у целини, или, пак, на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима. Ово се односи на позиције у финансијским извештајима код којих постоји ризик од материјално значајних погрешних исказа, утврђених у току фазе планирања ревизије; или
- 3) Најзначајнија друга зависна друштва која нам неопходна за свеобухватност ревизијских поступака на нивоу појединачних ставки у финансијским извештајима, или у сврху спровођења нестандартних ревизијских процедура.

На основу овог процеса идентификовано је пет зависних друштава на територији четири државе која су, према нашем мишљењу, захтевала или пун обим ревизије (Нафтна Индустрија Србије а.д.) или примену усмерених ревизорских поступака за одређене позиције у финансијским извештајима зависних друштва. Поменута зависна друштва заједно остварују 95% прихода и 98% апсолутног резултата пре опорезивања Групе.

Због своје структуре и величине, Група има неколико малих зависних друштава која посматрано појединачно нису материјално значајна али заједно чине безначајан део добити пре опорезивања Групе, њених прихода, односно укупних средстава. Ова зависна друштва су обухваћена ревизијом консолидованих финансијских извештаја и том приликом су спроведени:

- 1) Укупни аналитички поступци ревизије: Значајан део преосталих зависних друштава која нису била одабрана за ревизију на појединачном нивоу, био је предмет анализе промена у односу на упоредне податке на консолидованом нивоу, уз посебан осврт на ставке са високим степеном ризика и неуобичајеним кретањима. Зависна друштва која нису била предмет укупних аналитичких поступака ревизије нису материјално значајна, било да су посматрана појединачно или у збиру.
- 2) Тестирање финансијских система, процеса и контрола: Тестирање општих контрола смо обавили на нивоу ревизије консолидованих финансијских извештаја. Тестирањем система и ефикасности контрола, руководио је наш тим задужен за ревизију Групе. Преглед резултата тестирања се врши током године и узима се у обзир при континуираном ажурирању обима ревизије Групе.
- 3) Тестирање конкретних пословних промена: Приликом ревизије консолидованих финансијских извештаја извршили смо тестирање конкретних пословних промена, као и тестирање умањења вредности гудвила, стања готовине и готовинских еквивалената, као и тестирање стања резервисања за судске спорове.

Остале информације

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају консолидовани Годишњи извештај о пословању (који не укључује консолидоване финансијске извештаје и извештај ревизора о њима).

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима се не односи на остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације, наведене горе, када нам буду доступне, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

Када прочитамо консолидовани Годишњи извештај о пословању, ако закључимо да постоји материјално погрешно исказивање у њему, од нас се захтева да о тој чињеници обавестимо лица овлашћена за управљање.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању консолидованих финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Групе.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са МСР увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу консолидованих финансијских извештаја.

Као део ревизије коју обављамо у складу са МСР, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Групе.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Групе да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу да последицу да имају да Група престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја консолидованих финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у консолидованим финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.
- Прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа о финансијским информацијама друштва, односно о пословним активностима унутар Групе, са циљем да изразимо мишљење о консолидованим финансијским извештајима. Ми смо одговорни за усмеравање, надзор и извршење ревизије Групе. Такође, ми смо искључиво одговорни за наше ревизијско мишљење.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије, значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Партнер на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Емануел Кениг (Emmanuel Koenig).

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Beograd

Београд, Република Србија

31. јануар 2022.године

НИС Група

Консолидовани извештај о финансијској позицији

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Имовина	Напомена	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обртна имовина			
Готовина и готовински еквиваленти	8	21.283.274	8.488.302
Краткорочни финансијски пласмани	9	28.275	266.224
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	10	28.644.507	20.898.742
Залихе	11	36.951.122	27.748.226
Потраживања за више плаћен порез на добит		-	1.012.225
Остала обртна имовина	12	8.276.720	6.117.761
Стална имовина намењена продаји		44.008	39.146
Укупно обртна имовина		95.227.906	64.570.626
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	13	301.070.583	306.479.078
Право коришћења средстава	14	2.583.964	2.660.794
Инвестиционе некретнине	15	1.728.395	1.574.329
Гудвил и остала нематеријална улагања	16	4.821.785	4.485.734
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	17	1.582.900	1.747.430
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		2.824	78.459
Дугорочни финансијски пласмани	18	263.511	110.571
Одложена пореска средства, нето	19	2.343.219	2.313.438
Остала стална имовина	20	1.371.243	1.209.728
Укупно стална имовина		315.768.424	320.659.561
Укупно имовина		410.996.330	385.230.187
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	21	7.128.896	11.662.083
Текуће обавезе по основу закупа	26	640.656	610.725
Добављачи и остале обавезе из пословања	22	28.887.841	23.501.690
Остале краткорочне обавезе	23	8.665.153	9.887.618
Обавезе за порез на добит		4.209.379	-
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	24	11.477.877	10.110.787
Резервисања за обавезе и трошкове	28	1.646.631	2.382.745
Укупно краткорочне обавезе		62.656.433	58.155.648
Дугорочне финансијске обавезе	25	70.535.652	71.269.506
Дугорочне обавезе по основу закупа	26	1.695.318	1.868.666
Остале дугорочне финансијске обавезе	27	841.861	841.847
Резервисања за обавезе и трошкове	28	12.430.855	10.332.213
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		85.503.686	84.312.232
Капитал			
Акцијски капитал	29	81.530.200	81.530.200
Резерве		488.736	383.186
Нераспоређена добит		180.797.597	160.829.243
Капитал који се може приписати власницима Друштва		262.816.533	242.742.629
Капитал који припада учешћима без права контроле		19.678	19.678
Укупан капитал		262.836.211	242.762.307
Укупно обавезе и капитал		410.996.330	385.230.187

Кирил Тјурденев
Генерални Директор
31. јануар 2022. године

Антон Черепанов
Финансијски Директор

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о укупном резултату

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

	Напомена	Година која се завршила	
		31. децембра 2021	2020
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		277.501.506	171.017.473
Остали приходи од продаје		17.660.850	12.805.482
Укупно приходи од продаје	7	295.162.356	183.822.955
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(179.087.564)	(114.722.140)
Трошкови производње и прераде	30	(28.120.342)	(23.806.142)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	31	(25.014.246)	(23.156.450)
Трошкови транспорта		(1.351.740)	(1.115.383)
Трошкови амортизације	13,14,16	(24.958.601)	(22.805.904)
Трошкови пореза изузев пореза на добит	33	(6.627.421)	(5.393.502)
Трошкови истраживања	13	(948.281)	(136.812)
Укупно пословни расходи		(266.108.195)	(191.136.333)
Остали (расходи) приходи, нето	34	(1.060.954)	269.003
Пословни добитак / (губитак)		27.993.207	(7.044.375)
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања		(164.530)	(103.671)
Нето губитак на курсним разликама	35	(939.010)	(308.201)
Финансијски приходи	36	135.887	192.619
Финансијски расходи	37	(1.824.974)	(1.866.772)
Укупно остали расходи		(2.792.627)	(2.086.025)
Добитак / (Губитак) пре опорезивања		25.200.580	(9.130.400)
Порески расходи	38	(4.273.671)	(51.298)
Одложени порески расходи	38,19	30.124	1.615.695
Порез на добит		(4.243.547)	1.564.397
Нето добит / (губитак)		20.957.033	(7.566.003)
Укупно остали резултат			
<i>Ставке које накнадно неће бити признате у добитку</i>			
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	28	12.056	(52.595)
Добици/(губици) по основу улагања у инструменте капитала		783	(294)
		12.839	(52.889)
<i>Ставке које могу накнадно бити признате у добитку</i>			
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		105.223	111.866
		105.223	111.866
Укупно остали добитак		118.062	58.977
Укупна добит / (губитак)		21.075.095	(7.507.026)
Нето добит / (губитак) која се може приписати:			
- Акционарима НИС-а		20.957.033	(7.566.003)
- Учешћима без права контроле		-	-
Нето добит / (губитак)		20.957.033	(7.566.003)
Укупна добит / (губитак) која се може приписати:			
- Акционарима НИС-а		21.075.095	(7.507.026)
- Учешћима без права контроле		-	-
Укупна добит / (губитак)		21.075.095	(7.507.026)
Зарада по акцији која се може приписати Акционарима НИС-а			
Основна зарада / (губитак) по акцији (РСД по акцији)		128,52	(46,40)
Просечан пондерисани број акција (у милионима)		163	163

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о променама на капиталу

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Капитал који се може приписати власницима Друштва						
Напомена	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит/ (Акумулирани губитак)		Учешћа без права контроле	Укупно капитал
				Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2020. године	81.530.200	271.614	173.153.889	254.955.703	(260.911)	254.694.792
Губитак	-	-	(7.566.003)	(7.566.003)	-	(7.566.003)
Остали укупни приход (расход)						
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	28,19	-	(52.595)	(52.595)	-	(52.595)
Губици по основу улагања у инструменте капитала		(294)	-	(294)	-	(294)
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		111.866	-	111.866	-	111.866
Укупан (расход) приход за годину		111.572	(7.618.598)	(7.507.026)	-	(7.507.026)
Улагања у нове уделе		-	(280.589)	(280.589)	280.589	-
Расподела дивиденди	29	-	(4.425.459)	(4.425.459)	-	(4.425.459)
Укупно трансакције са власницима, признате у капиталу		-	(4.706.048)	(4.706.048)	280.589	(4.425.459)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	81.530.200	383.186	160.829.243	242.742.629	19.678	242.762.307

Капитал који се може приписати власницима Друштва						
Напомена	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит / (Акумулирани губитак)		Учешћа без права контроле	Укупно капитал
				Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2021. године	81.530.200	383.186	160.829.243	242.742.629	19.678	242.762.307
Добит	-	-	20.957.033	20.957.033	-	20.957.033
Остали укупни приход (расход)						
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	28,19	-	12.056	12.056	-	12.056
Добици по основу улагања у инструменте капитала		783	-	783	-	783
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања		105.223	-	105.223	-	105.223
Укупан приход за годину		106.006	20.969.089	21.075.095	-	21.075.095
Расподела дивиденди	29	-	(1.001.191)	(1.001.191)	-	(1.001.191)
Укупно трансакције са власницима, признате у капиталу		-	(1.001.191)	(1.001.191)	-	(1.001.191)
Остало		(456)	456	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2021. године	81.530.200	488.736	180.797.597	262.816.533	19.678	262.836.211

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НИС Група

Консолидовани извештај о токовима готовине¹

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Напомена	Година која се завршила	
	31. децембра 2021	2020
Токови готовине из пословних активности		
Добитак/(Губитак) пре опорезивања	25.200.580	(9.130.400)
Корекције за:		
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	164.530	103.671
Финансијске расходе	37 1.824.974	1.866.772
Финансијске приходе	36 (135.887)	(192.619)
Нето (добитак) губитак по основу нереализованих курсних разлика, нето	(272.362)	68.033
Амортизација	13,14,16 24.958.601	22.805.904
Трошкови обезвређења сталне имовине	549.227	709.858
Трошкови истраживања	948.281	136.812
Корекције за остала резервисања	831.613	(442.435)
Отпис обавеза	(357.798)	(998.497)
Остале неготовинске ставке	(251.286)	195.639
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу	53.460.473	15.122.738
Промене на обртном капиталу:		
Потраживања од продаје и друга потраживања	(7.456.693)	5.614.214
Залихе	(9.189.279)	19.666.564
Остала обртна имовина	(2.002.393)	(810.180)
Обавезе из пословања и остале обавезе	6.393.695	(8.210.697)
Остали порези изузев пореза на добит	2.588.166	1.215.483
Укупно промене на обртном капиталу	(9.666.504)	17.475.384
Порез на добит	(280.738)	(1.346.537)
Плаћена камата	(1.423.152)	(1.672.794)
Примљена камата	85.381	124.900
	(1.618.509)	(2.894.431)
Нето токови готовине из пословних активности	42.175.460	29.703.691
Токови готовине из инвестиционих активности		
Нето одливи по основу аквизиција пословних комбинација	-	(41)
Одливи готовине по основу капиталних улагања ²	(22.773.565)	(28.254.179)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме	410.959	518.404
Примљене дивиденде	43.889	4.274
Приливи по основу банкарских депозита	76.231	1.661.911
Остали одливи	(76.387)	(17.641)
Нето токови готовине из инвестиционих активности	(22.318.873)	(26.087.272)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи готовине од примљених кредита	21, 25 17.229.700	17.682.783
Готовинске отплате позајмљених износа	21, 25 (22.656.697)	(23.163.202)
Готовинске отплате финансијског лизинга	26 (728.686)	(589.021)
Исплата дивиденди власницима Друштва	29 (1.001.191)	(4.425.459)
Нето токови готовине из активности финансирања	(7.156.874)	(10.494.899)
Нето повећање (смањење) готовине и готовинских еквивалената	12.699.713	(6.878.480)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената	95.259	70.972
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	8.488.302	15.295.810
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	8 21.283.274	8.488.302

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

¹ Политика Групе је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

² Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 2,7 млрд РСД (2020: 3 млрд РСД)

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1.1. Опис посла

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног Директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и не представљају статутарне финансијске извештаје Групе. Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени консолидовани финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Ови консолидовани финансијски извештаји припремљени су у складу са принципом сталности пословања који се заснива на претпоставци да ће Група наставити са пословањем у догледној будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство анализира планове будућих новчаних прилива. На основу поменутих анализа руководство сматра да је Група способна да настави са пословним активностима у складу са принципом сталности пословања (видети напомену 3.1. Утицај Ковид-19) и да овај принцип треба да буде примењен у припреми ових консолидованих финансијских извештаја.

Основне рачуноводствене политике примењене приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја наведене су у наставку. Наведене политике примењене су конзистентно на све извештајне периоде, осим уколико није другачије наведено. Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2021. године порасла је са 77,020 УСД/ббл на 92,860 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2.2. Основе за припрему

Приложени консолидовани финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не подnose ГДО на регуларној бази.

2.4. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом укупном резултату.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру позиције „Нето губитак на курсним разликама“.

(в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су у динаре по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала исказане у оквиру Резерви.

2.5. Принципи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји укључују рачуне зависних друштава у којима Група има контролу. Контрола подразумева изложеност или право на варијабилне приносе и способност утицаја на те приносе кроз контролу над учешћем. Инвеститор има контролу над учешћем када има право које му омогућава да управља релевантним активностима, односно активностима које значајно утичу на приносе од улагања. Инвеститор је изложен или има право на варијабилне приносе из инвестирања када инвеститорови приноси могу да варирају у зависности од резултата улагања. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје Групе од дана када је контрола стечена до дана када она престаје.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

При стицању контроле, Група узима у обзир потенцијално значајна гласачка права. Улагања у ентитете које Група не контролише, али у којима има значајан утицај над оперативним и финансијским политикама вреднују се по методи удела, осим за учешћа која задовољавају критеријуме заједничког пословања, које се вреднује на бази учешћа Групе у средствима, обавезама, трошковима и приходима насталим у заједничком пословању. Сва остала улагања су класификована као улагања која се држе до доспећа или као расположива за продају.

(а) Заједничка пословања и заједнички подухвати

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања и
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

(б) Елиминација трансакција при консолидацији

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

(в) Учешћа без права контроле

Учешће у зависним предузећима Групе чији власници нису чланови Групе су приказани одвојено у капиталу у Консолидованом извештају о финансијској позицији. Износи консолидоване нето добити која се односи на матично друштво и компаније са учешћем без права контроле приказани су у Консолидованом извештају о укупном резултату. Учешће без права контроле вреднује се по фер вредности или на основу пропорционалног учешћа стечених средстава. За сваку пословну комбинацију одређује се принцип вредновања посебно.

(г) Улагања у придружене ентитете

Придружено правно лице је правно лице над којим инвеститор има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици правног лица, али не и контролу или удружену контролу над тим политикама. Улагања у придружена правна лица рачуноводствено се обухватају коришћењем метода удела и иницијално се признају по набавној вредности. По примени метода удела, Група процењује када је неопходно извршити обезвређење свог улагања у придружено правно лице. На сваки датум извештавања, Група процењује да ли постоје објективни докази да су улагања у придружена правна лица обезвређена.

2.6. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или добитака од повољне куповине. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.7. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у укупном резултату, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у укупном резултату. Трансакциони трошкови који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

2.8. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(б) Класификација и одмеравање

Од 1. јануара 2018. године, Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Група одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узроковајући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Групе зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Група управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Групе: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Група разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Група процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Група разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Група класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијска средства се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.
- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Група накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Групе одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у билансу успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Групе да прими исплату.

(в) **Отпис**

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Група искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Група може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Група покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) **Признавање и престанак признавања**

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Група обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Група преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Групе и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтвана садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтвана по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(д) **Модификација**

Група понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Група процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Група престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) **Обезвређење финансијских средстава**

Група унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у консолидованом извештају о финансијској позицији умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Група примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Група идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје (ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Група утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Група примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Група признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обезвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Група примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Група користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Група користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру продајних, опшних и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.9. Залихе

Залихе се исказују по нижој од цене коштања и нето продајне вредности. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање обезвређења залиха односно резервних делова услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед обезвређења се признају као трошкови производње и прераде (напомена 30).

2.10. Нематеријална средства

(а) Гудвил

Гудвил који настаје кроз пословне комбинације укључен је у нематеријална улагања. Гудвил се накнадно вреднује по набавној вредности умањеној за обезвређење.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 16).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(б) Лиценце и права

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе лиценци је 5 година).

(в) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце за рачунарски софтвер капитализују се у износу трошкова насталих по основу стицања и стављања у употребу односног софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, некретнине, постројења и опрема Групе исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и резервисања за обезвређење, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средстава.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете консолидовани укупни резултат у коме су настали.

Аванси дати за некретнине, постројења и опрему као и за средства у припреми се рачуноводствено обухватају у оквиру остале сталне имовине као део дугорочних нефинансијских потраживања.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Прерада:	
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	2 - 35
Маркетинг и дистрибуција:	
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	3 - 25
Остало:	3 - 50

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на сваки датум извештавања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом укупном резултату у оквиру позиције 'Осталих расхода, нето' (напомена 34).

2.12. Истраживање и процењивање минералних ресурса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Група користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (*the successful efforts method*) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. "суве" бушотине (*Dry hole contribution*) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. "суве" бушотине (*Dry hole contribution*) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (*successful efforts method*) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(б) Трошкови развоја основних средстава и нематеријалних улагања

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које “доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пребацивање на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи текуће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређење средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање врши се увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, стечени трошкови права на истраживање који су предмет процене групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у коме се налазе.

(е) Обезвређење – потврђена основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

За потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса провера, да ли је дошло до умањења њихове вредности, врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива.

Губитак због обезвређења се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови.

2.13. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се непосредно могу приписати стицању, изградњи или изради средства којем је потребно значајно време да би се оспособило за употребу односно продају (квалификовано средство) капитализују се као део набавне вредности тог средства. Сви остали трошкови позајмљивања се признају као расход у периоду када настану.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2.14. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина која се држи ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине углавном обухватају бензинске станице и пословне објекте дате у најам на период дужи од годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у консолидованом укупном резултату у оквиру Осталих прихода/расхода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да набавна вредност може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.15. Акцијски капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као акцијски капитал.

2.16. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Групе, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.17. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватно него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се износ обавезе може поуздано проценити. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа у односу на било коју од обавеза у истој категорији мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха.

2.18. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу, у ком случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум извештавања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум извештавања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.19. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у државне пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

(б) Примања запослених дефинисана Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе и учешће у добити на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је из раније праксе проистекла изведена обавеза.

У 2020. години Група је започела нови трогодишњи процес (2021 – 2023) програма подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 28).

2.20. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденду.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2.21. Закупи

Група закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Групе. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Група искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	<u>Век трајања у годинама</u>
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупа
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2.22. Признавање прихода од уговора са купцима

Група признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Група очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, акцизу, повраћаје, рабате и попусте након елиминисања продаје унутар Групе.

(а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаривања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину плативе купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Група послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Група нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г).

(в) Приход од електричне енергије

Група продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („EFET“)). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

У складу са уговореним условима, уколико Група очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у консолидованим финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

(г) Програм лојалности купаца

Група нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од награда се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 23.

(д) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камата, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камата на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Група прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камата се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камата обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.23. Трошкови транспорта

Трошкови транспорта који се признају у консолидованом извештају о укупном резултату представљају трошкове транспорта сирове нафте и нафтних деривата кроз мрежу нафтовода, трошкове поморског и железничког транспорта сирове нафте и нафтних деривата, као и све друге трошкове доставе и манипулативне трошкове.

2.24. Трошкови текућег одржавања

Трошкови текућег одржавања који не представљају значајна улагања на средствима признају се као расход у периоду када настану.

Трошкови привременог затварања постројења ради поправки и превентивног одржавања настали у процесу прераде нафте признају се као расход у периоду када настану.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају највећи утицај на износе у овим консолидованим финансијским извештајима дати су ниже.

3.1. Утицај Ковид-19

С обзиром на недавну нестабилност на глобалном тржишту цена нафте и сировина и потенцијални утицај вируса Ковид 19 на потражњу, руководство Групе је разматрало утицај вируса Ковид 19 на будућу продају и посебно на новчани ток Групе.

Активности које је руководство предузело како би утврдило да не постоји материјално значајна неизвесност која би могла да утиче на способност ентитета да настави са пословањем су:

- Процена о начелу сталности пословања заснива се на пројекцијама новчаног тока и пословним плановима. Пројекција новчаног тока анализирана је у оквиру напомене 6 – део ризик ликвидности;
- Усаглашеност са ковенантама (напомена 6 – ризик ликвидности);
- Способност очувања финансирања; поред ситуације са пандемијом COVID 19, у току 2020 и 2021. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфеља у смислу снижења цене финансирања. Извршено је реструктурирање значајног дела кредитног портфеља (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате);
- Током 2021. године перформансе су значајно побољшане захваљујући расту цене нафте као и успешно спроведене оптимизације оперативних трошкова и приоритетизације инвестиционих улагања од стране руководства.

3.2. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама утврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити надокнадиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на одређене износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.3. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико би се процењени корисни век употребе разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2021. године била би већа/мања за 2.372.833 РСД (2020: 2.157.536 РСД).

3.4. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконттовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд. (напомена 16).

3.5. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) за додатна примања запослених укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавеза.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за додатна примања запослених. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 4,70% (уместо коришћене 3,70%) за целу Групу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 7,30%, односно 2,88% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине Групе би порасла за 8,69%. У случају да се стопа флукуације повећа за 1% садашња обавеза за отпремнине би се смањила за 7,75%, односно 3,26% за јубиларне награде.

3.6. Обавезе за обнављање природних ресурса

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања (напомена 28) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум извештавања засноване на важећим законима у свакој држави где је лоцирана пословна актива Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 4,49% (уместо коришћене 3,49%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се умањила за 1.015.618 РСД (31. децембра 2020: 5,30% (уместо коришћене 4,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за 721.372 РСД.

3.7. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима.

Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да дâ разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 39).

3.8. Надокнадива вредност Некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме превазилази своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД / барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности у износу од 60,6 млрд. РСД (31. децембра 2020: 57,2 млрд. РСД).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција као што су Wood Mackenzie, Platts/PIRA, Energy Group и остали.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање њиховог утицаја.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следеће измене постојећих стандарда, које су ступиле на снагу, нису имале материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје:

- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године)
- Уступци за закуп повезане са Ковид 19 после 30. јуна 2021. - Измене МСФИ 16 (објављене у марту 2021. и на снази за годишње периоде на дан или након 1. априла 2021.).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

За следеће нове стандарде и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје када се усвоје:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.);
- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године)
- Приходи пре намеравање употребе, Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене уског обима МРС 16, МРС 37 и МСФИ 3 и годишња побољшања МСФИ 2018 – 2020 – измене МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41 (објављен у мају 2020. године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: приноси настали пре намеравање употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.-2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године):
 - Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
 - Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
 - Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата– измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (издатих септембра 2014 године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који ће бити дефинисан од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

- Обелодањивање Рачуноводствених политика – измене и допуне MPC 1 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).
- Обелодањивање Рачуноводствених процена – измене и допуне MPC 8 (објављене фебруара 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)
- Одложени порез на имовину и обавезе које произилазе из једне трансакције - Измене MPC 12 (објављене у мају 2021. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва, идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- (а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- (б) кредитни ризик; и
- (в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Група је изложена тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама в) ценама робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***Валутни ризик**

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Да би управљали ризиком од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, надлежна лица у служби финансија у оквиру функције ФЕПА уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса на дан куповине. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминване у страним валутама, најзначајније у ЕУР, које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса.

Књиговодствена вредност (нето) финансијских инструмената Групе по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2021.

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Обртна средства					
Готовина и готовински еквиваленти	10.688.889	9.013.350	753.924	827.111	21.283.274
Краткорочни финансијски пласмани	28.275	-	-	-	28.275
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	23.063.601	2.065.922	489.040	3.025.944	28.644.507
Стална средства					
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	-	2.824	-	-	2.824
Дугорочни финансијски пласмани	101.415	155.860	6.236	-	263.511
Остала стална имовина	320.069	627.730	-	-	947.799
Финансијске обавезе					
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(114)	(7.025.224)	(47.226)	(56.332)	(7.128.896)
Текуће обавезе по основу закупа	(4.183)	(339.868)	-	(296.605)	(640.656)
Добављачи и остале обавезе из пословања	(13.700.067)	(11.776.520)	(533.136)	(2.878.118)	(28.887.841)
Дугорочне обавезе					
Дугорочне финансијске обавезе	(5.338)	(70.346.978)	(83.512)	(99.824)	(70.535.652)
Дугорочне обавезе по основу закупа	(4.504)	(241.458)	-	(1.449.356)	(1.695.318)
Остале дугорочне финансијске обавезе	-	(841.861)	-	-	(841.861)
Нето изложеност	20.488.043	(78.706.223)	585.326	(927.180)	(58.560.034)

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

На дан 31. децембра 2020.

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Обртна средства					
Готовина и готовински еквиваленти	4.571.789	3.318.178	243.230	355.105	8.488.302
Краткорочни финансијски пласмани	104.506	161.718	-	-	266.224
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	18.381.025	833.832	245.377	1.438.508	20.898.742
Стална средства					
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања	-	78.459	-	-	78.459
Дугорочни финансијски пласмани	10.051	-	100.520	-	110.571
Остала стална имовина	84.335	659.747	-	-	744.082
Финансијске обавезе					
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(132)	(11.572.582)	(38.717)	(50.652)	(11.662.083)
Текуће обавезе по основу закупа	(14.702)	(379.516)	-	(216.507)	(610.725)
Добављачи и остале обавезе из пословања	(10.767.095)	(7.969.988)	(3.479.757)	(1.284.850)	(23.501.690)
Дугорочне обавезе					
Дугорочне финансијске обавезе	(210)	(70.988.894)	(120.107)	(160.295)	(71.269.506)
Дугорочне обавезе по основу закупа	(13.992)	(891.235)	-	(963.439)	(1.868.666)
Остале дугорочне финансијске обавезе	-	(841.847)	-	-	(841.847)
Нето изложеност	12.355.575	(87.592.128)	(3.049.454)	(882.130)	(79.168.137)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
ЕУР	117,5821	117,5802
УСД	103,9262	95,6637

Анализа осетљивости

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске инструменте Групе и добитак /(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолиа улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 1% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за 787.062 РСД (2020: 875.921 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза из пословања деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2021. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 2% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за 11.707 РСД (2020: 60.989 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2021. години био би 550.485 РСД (2020: 667.008 РСД) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Групе директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Група није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Групе припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Кредитни ризик

Група се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат кредита Групе и других трансакција са саговорачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност Групе кредитним ризицима се исказује у књиговодственим износима финансијских средстава у консолидованом извештају о финансијском положају, као што следи:

	31. децембра	
	2021	2020
Потраживања од продаје и остала потраживања (напомена 10)	28.644.507	20.898.742
Потраживања од продаје и остала дугорочна потраживања	2.824	78.459
Готовина и готовински еквиваленти (напомена 8)	21.283.274	8.488.302
Улагања која се држе до доспећа (напомене 9 и 18)	199.886	281.479
Остала текућа средства	1.064.995	769.218
Остала стална средства (напомена 20)	947.799	744.082
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату (напомена 18)	177.459	163.976
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	52.320.744	31.424.258

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Групе; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Лимити. Група дефинише нивое кредитних ризика које преузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговорача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&V извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Групом;
- Планирани обим продаје;
- Трајање односа са Групом, укључујући профил старења, зрелост и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје и остала потраживања

На изложеност Групе кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Група примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца и осталих потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима наплате продаје у периоду од 60 месеци пре 31. децембра 2021. године и 60 месеци пре 1. јануара 2021. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца и осталим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2021. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,03%	27.355.609	(7.660)	27.347.949
- доспела до 30 дана	0,15%	913.368	(1.343)	912.025
- од 31 до 90 дана	0,91%	91.148	(825)	90.323
- од 91 до 270 дана	1,29%	56.986	(736)	56.250
- преко 271 дана	98,11%	8.476.726	(8.238.766)	237.960
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		36.893.837	(8.249.330)	28.644.507

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

На дан 31. децембра 2020. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје и остала потраживања
Потраживања по основу продаје и остала потраживања:				
- недоспела	0,03%	19.545.445	(5.094)	19.540.351
- доспела до 30 дана	0,17%	925.536	(1.588)	923.948
- од 31 до 90 дана	0,88%	92.330	(817)	91.513
- од 91 до 270 дана	3,69%	153.836	(5.669)	148.167
- преко 271 дана	98,53%	9.139.719	(8.944.956)	194.763
Укупно потраживања од продаје и остала потраживања		29.856.866	(8.958.124)	20.898.742

По правилу, износ потраживања које превазилази износ одобреног кредитног лимита осигуран је путем банкарске гаранције, примљеног аванса или другим средством обезбеђења.

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и остала потраживања у потпуности надокнадива.

Промене на исправци вредности потраживања Групе по основу продаје и других потраживања су:

	Потраживања од продаје	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	9.639.286	52.831	9.692.117
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 31)	119.623	5.126	124.749
Укидање резервисања (напомена 31)	(158.734)	(11.634)	(170.368)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(686.468)	(284)	(686.752)
Курсне разлике	(1.622)	-	(1.622)
На дан 31. децембра 2020. године	8.912.085	46.039	8.958.124
На дан 1. јануара 2021. године	8.912.085	46.039	8.958.124
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 31)	49.326	582	49.908
Укидање резервисања (напомена 31)	(333.334)	(5.485)	(338.819)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(377.516)	-	(377.516)
Остало	(42.366)	(1)	(42.367)
На дан 31. децембра 2021. године	8.208.195	41.135	8.249.330

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у трошкове продаје, опште и административне трошкове у консолидованом извештају о укупном резултату. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и друга потраживања не садрже средства која су обезвређена.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године, старосна структура остале обртне имовине била је следећа:

	31. децембар 2021.			31. децембар 2020.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	925.483	-	925.483	647.382	-	647.382
Доспела потраживања:						
до 30 дана	9.293	(5)	9.288	11.695	-	11.695
од 1 до 3 месеца	3.273	-	3.273	10.116	(8)	10.108
од 3 месеца до 1 године	23.653	(1.373)	22.280	19.711	(1.313)	18.398
преко 1 године	7.455.721	(7.351.050)	104.671	7.499.945	(7.418.310)	81.635
Укупно	8.417.423	(7.352.428)	1.064.995	8.188.849	(7.419.631)	769.218

Остала обртна имовина у нето износу приказана у старосној анализи не укључује не-финансијска средства као што су ПДВ, акциза и сл. у износу од 7.211.725 РСД (2020: 5.348.543 РСД). Остала обртна имовина у износу од 1.064.995 РСД (2020: 769.218 РСД) највећим делом се односи на потраживања од запослених као и потраживања од бивших Југословенских република која су исправљена.

Промене на рачунима исправке вредности остале обртне имовине су приказане у табели испод:

	Остала краткорочна		
	Дати аванси	потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2020. године	149.287	7.418.835	7.568.122
Исправка вредности остале обртне имовине (напомена 31)	3.530	2.089	5.619
Укидање исправке вредности (напомена 31)	(31)	(369)	(400)
Отпис потраживања	(2.710)	(1.129)	(3.839)
Остало	1	205	206
На дан 31. децембра 2020. године	150.077	7.419.631	7.569.708
Исправка вредности остале обртне имовине (напомена 31)	-	2.997	2.997
Укидање исправке вредности (напомена 31)	(350)	(417)	(767)
Отпис потраживања	(2.156)	(69.361)	(71.517)
Остало	(1)	(422)	(423)
На дан 31. децембра 2021. године	147.570	7.352.428	7.499.998

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која није доспела нити обезвређена може се проценити позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако су доступни) или на историјске информације о стопама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2021. године				
Готовине и готовински еквиваленти	9.347.610	8.282.565	3.653.099	21.283.274
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године	-	-	28.275	28.275
Депозити са роком доспећа преко 1 године	-	-	155.857	155.857
На дан 31. децембра 2020. године				
Готовине и готовински еквиваленти	2.362.115	4.247.736	1.878.451	8.488.302
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године	-	-	266.224	266.224

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Очекивани кредитни губици за већину финансијских средстава се одмеравају узимајући у обзир очекиване кредитне губитке током века трајања финансијског средства.

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године није било значајних кредитних губитака од умањења вредности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Служба финансија прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Укупно	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2021.					
Финансијске обавезе (кредити)(напомене 21 и 25)	77.664.548	82.221.431	8.433.841	72.419.881	1.367.709
Обавезе за закуп (напомена 26)	2.335.974	3.170.094	676.548	1.476.746	1.016.800
Добављачи и остале обавезе из пословања (напомена 22)	28.887.841	28.887.841	28.887.841	-	-
	108.888.363	114.279.366	37.998.230	73.896.627	2.384.509
На дан 31. децембра 2020.					
Финансијске обавезе (кредити)(напомене 21 и 25)	82.931.589	86.868.680	12.985.764	61.703.878	12.179.038
Обавезе за закуп (напомена 26)	2.479.391	3.170.094	676.548	1.476.746	1.016.800
Добављачи и остале обавезе из пословања (напомена 22)	23.501.690	23.501.690	23.501.690	-	-
	108.912.670	113.540.464	37.164.002	63.180.624	13.195.838

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности како би акционарима обезбедила повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и како би очувала оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувала односно кориговала структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањила дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања укључујући краткорочне и дугорочне кредите умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Дугорочне финансијске обавезе	70.535.652	71.269.506
Краткорочни кредити и текуће доспеће дугорочних обавеза	7.128.896	11.662.083
Минус: готовина и готовински еквиваленти	(21.283.274)	(8.488.302)
Нето дуговања	56.381.274	74.443.287
ЕБИТДА	53.173.984	15.824.303
Коефицијент задужености на крају године	1,06	4,70

Група се обавезала да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 4,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са већином својих пословних банака. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама оствареним на датум извештавања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум извештавања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних потраживања и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и Маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	45.522.440	293.781.629	(44.141.713)	295.162.356
Међусегментни	43.608.846	532.867	(44.141.713)	-
Екстерни	1.913.594	293.248.762	-	295.162.356
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	30.422.381	22.751.603	-	53.173.984
Амортизација	(13.263.998)	(11.694.603)	-	(24.958.601)
Обезвређење сталне имовине	6.081	(555.308)	-	(549.227)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(164.530)	-	(164.530)
Нето губитак на курсним разликама	(223.363)	(715.647)	-	(939.010)
Финансијски расходи, нето	(323.954)	(1.365.133)	-	(1.689.087)
Порез на добит	(144.696)	(4.098.851)	-	(4.243.547)
Сегментни добитак	16.004.070	4.952.963	-	20.957.033

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и Маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	30.291.847	183.602.147	(30.071.039)	183.822.955
Међусегментни	29.491.961	579.078	(30.071.039)	-
Екстерни	799.886	183.023.069	-	183.822.955
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	16.154.650	(330.347)	-	15.824.303
Амортизација	(12.770.569)	(10.035.335)	-	(22.805.904)
Обезвређење сталне имовине	61.646	(771.504)	-	(709.858)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(103.671)	-	(103.671)
Нето губитак на курсним разликама	(203.471)	(104.730)	-	(308.201)
Финансијски расходи, нето	(276.348)	(1.397.805)	-	(1.674.153)
Порез на добит	(193.607)	1.758.004	-	1.564.397
Сегментни (губитак) добитак	3.367.063	(10.933.066)	-	(7.566.003)

Коригована ЕБИТДА за downstream сегмент укључује ЕБИТДА-у корпоративног центра у негативном износу од РСД 6.925.941 хиљада за годину која се завршила 31. децембра 2021. године (31 децембра 2020. године: негативна ЕБИТДА у износу од РСД 6.150.081 хиљада). Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра ЕБИТДА је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Коригована ЕБИТДА после алокације Корпоративног центра	22.751.603	(330.347)
ЕБИТДА Корпоративног центра	(6.925.941)	(6.150.081)
Коригована ЕБИТДА пре алокације Корпоративног центра	29.677.544	5.819.734

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

Коригована ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2021. и 2020. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Нето добит/(губитак)	20.957.033	(7.566.003)
Порез на добит	4.243.547	(1.564.397)
Финансијски расходи	1.824.974	1.866.772
Финансијски приходи	(135.887)	(192.619)
Трошкови амортизације	24.958.601	22.805.904
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	164.530	103.671
Нето губитак на курсним разликама	939.010	308.201
Остали трошкови (приходи) нето	1.060.954	(269.003)
Остали неоперативни (приходи) трошкови, нето*	(838.778)	331.777
Коригована ЕБИТДА	53.173.984	15.824.303

* Остали неоперативни приходи/трошкови, нето се већином односе на обезвређење основних средстава, вишкове и мањкове, казне, пенале и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2021		
	Извоз и		
	Домаће тржиште	међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	1.397.819	1.212.510	2.610.329
Продаја природног гаса	273.246	-	273.246
<i>Велепродаја</i>	273.246	-	273.246
Продаја нафтних деривата	202.705.120	71.912.811	274.617.931
<i>Малопродаја</i>	67.695.146	16.251.771	83.946.917
<i>Велепродаја</i>	135.009.974	55.661.040	190.671.014
Продаја електричне енергије	2.839.332	350.428	3.189.760
Приходи по основу закупа	302.641	18.570	321.211
Остала продаја	10.031.013	4.118.866	14.149.879
Продаја укупно	217.549.171	77.613.185	295.162.356

	Година која се завршила 31. децембра 2020		
	Извоз и		
	Домаће тржиште	међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	362.370	-	362.370
<i>Велепродаја</i>	362.370	-	362.370
Продаја нафтних деривата	127.044.342	43.165.194	170.209.536
<i>Малопродаја</i>	49.100.165	10.910.927	60.011.092
<i>Велепродаја</i>	77.944.177	32.254.267	110.198.444
Продаја електричне енергије	1.160.202	298.446	1.458.648
Приходи по основу закупа	291.237	6.106	297.343
Остала продаја	8.221.744	2.827.747	11.049.491
Продаја укупно	137.079.895	46.743.060	183.822.955

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 190.671.014 РСД (2020: 110.198.444 РСД) приходи у износу од 28.673.855 РСД (2020: 16.743.010 РСД) односе

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Електро Привреди Србије у износу од 1.154.381 РСД (2020: Network for trading у износу од 504.652 РСД).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 10.813.030 РСД (2020: 8.758.716 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином, а Група испуњава своју уговорену обавезу.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 217.549.171 РСД (2020: 137.079.895 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 77.613.185 РСД (2020: 46.743.060 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Продаја сирове нафте	1.212.510	445.567
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	13.181.739	10.190.296
Босна и Херцеговина	24.814.896	13.463.146
Румунија	16.857.738	10.903.430
Швајцарска	1.880.060	453.057
Хрватска	2.597.274	1.656.265
Северна Македонија	502.952	790.710
Мађарска	947.185	779.414
Велика Британија	4.517.034	903.215
Немачка	1.340.491	985.633
Остала тржишта	5.273.442	3.040.028
	71.912.811	43.165.194
Продаја електричне енергије	350.428	298.446
Приходи по основу закупа	18.570	6.106
Остали приходи	4.118.866	2.827.747
	77.613.185	46.743.060

Приходи од појединачних земаља укључених у линију остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2021. и 2020. годину:

	2021	2020
Приход од продаје	446.943.846	316.026.606
Акциза	(151.781.490)	(132.203.651)
Нето приход од продаје	295.162.356	183.822.955

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба утовари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Група је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Група процењује да је просечан промет залиха приближно једнак периоду плаћања акцизе и да нема значајних ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Група не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава, инвестиција у заједничка улагања и осталу сталну имовину (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Србија	283.450.792	288.696.880
Румунија	12.330.207	12.430.336
Босна и Херцеговина	8.342.150	7.649.494
Бугарска	6.081.578	6.423.225
	310.204.727	315.199.935

8. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Готовина у банци и благајна	13.473.782	5.576.619
Депозити са доспећем до 3 месеца	7.782.056	2.643.210
Новчана средства на ескроу рачуну	254	8.329
Остала новчана средства	27.182	260.144
	21.283.274	8.488.302

9. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Краткорочни кредити	2.019	2.019
Депозити са доспећем преко три месеца, а мање од годину дана	28.275	266.224
Минус исправка вредности	(2.019)	(2.019)
	28.275	266.224

На дан 31. децембра 2021. године депозити са доспећем преко три месеца, а мање од годину дана износе 28.275 РСД (2020: 266.224 РСД) и односе се на депозите пласиране у динарима и еурима пословним банкама са каматном стопом 2,4% годишње (2020: од 0,5% до 2,8% годишње).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

10. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Потраживања по основу продаје	36.800.958	29.709.881
Остала потраживања	92.879	91.781
Потраживања за нефактурисани приход	-	55.204
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје</i>	(8.208.195)	(8.912.085)
<i>Минус исправка вредности осталих потраживања</i>	(41.135)	(46.039)
	28.644.507	20.898.742

11. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Сирова нафта	18.745.046	14.118.415
Нафтни деривати	15.450.591	11.279.391
Материјал	6.051.592	5.904.420
Остало	1.323.159	1.203.773
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(4.619.266)	(4.757.773)
	36.951.122	27.748.226

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	2021	2020
На дан 1. јануара	4.757.773	4.775.984
Исправка вредности залиха (напомена 30)	4.403	56.758
Укидање исправке вредности (напомена 30)	(100.596)	(43.546)
Остало	(42.314)	(31.423)
На дан 31. децембра	4.619.266	4.757.773

12. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дати аванси	699.828	515.693
Потраживања за ПДВ	375.725	117.430
Разграничени ПДВ	3.611.624	2.111.479
Унапред плаћени трошкови	454.437	248.940
Унапред плаћени трошкови царине	66.453	77.694
Унапред плаћена акциза	2.043.419	2.271.345
Остала краткорочна потраживања	8.525.232	8.344.888
<i>Минус: Исправка вредности остале обртне имовине</i>	(7.499.998)	(7.569.708)
	8.276.720	6.117.761

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од 3.611.624 РСД (2020: 2.111.479 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2021. године у износу од 2.043.419 РСД (31. децембар 2020: 2.271.345 РСД) се односи на акцизу плаћену за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизу плаћену за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

13. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	185.208.089	119.078.761	70.157.189	19.406.385	69.075.268	462.925.692
Исправка вредности и обезвређење	(58.573.177)	(51.705.166)	(34.354.810)	(10.321.625)	(2.036.347)	(156.991.125)
Неотписана вредност	126.634.912	67.373.595	35.802.379	9.084.760	67.038.921	305.934.567
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	-	-	-	-	23.298.722	23.298.722
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	345.084	-	-	-	-	345.084
Пренос са инвестиција у току	15.935.291	42.367.146	3.248.609	308.774	(61.859.820)	-
Обезвређење (напомена 34)	-	-	(48.802)	-	(655.835)	(704.637)
Амортизација	(12.044.001)	(6.337.139)	(2.481.263)	(708.234)	(4.719)	(21.575.356)
Пренос са/на нематеријалну имовину (напомена 16)	-	-	-	-	(85.019)	(85.019)
Пренос на стална средства намењена продаји	(45.468)	-	(24.467)	(81.364)	-	(151.299)
Отуђења и отписи	(51.330)	(13.040)	(124.297)	(11.321)	(177.284)	(377.272)
Остали преноси	(62.966)	(290.295)	28.042	305.126	29.916	9.823
Транслационе резерве	(26)	-	(50.519)	728	(165.718)	(215.535)
	130.711.496	103.100.267	36.349.682	8.898.469	27.419.164	306.479.078
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	201.221.015	160.908.071	72.666.132	19.440.677	29.971.204	484.207.099
Исправка вредности и обезвређење	(70.509.519)	(57.807.804)	(36.316.450)	(10.542.208)	(2.552.040)	(177.728.021)
Неотписана вредност	130.711.496	103.100.267	36.349.682	8.898.469	27.419.164	306.479.078
На дан 1. јануара 2021.						
Набавна вредност	201.221.015	160.908.071	72.666.132	19.440.677	29.971.204	484.207.099
Исправка вредности и обезвређење	(70.509.519)	(57.807.804)	(36.316.450)	(10.542.208)	(2.552.040)	(177.728.021)
Неотписана вредност	130.711.496	103.100.267	36.349.682	8.898.469	27.419.164	306.479.078
Година завршена 31. децембра 2021.						
Повећања	-	-	-	-	19.766.747	19.766.747
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	1.540.421	-	-	-	-	1.540.421
Пренос са инвестиција у току	17.927.832	2.332.649	1.679.261	197.760	(22.137.502)	-
Обезвређење (напомена 34)	-	-	-	-	(744.279)	(744.279)
Амортизација	(12.822.628)	(7.888.892)	(2.351.444)	(660.672)	(4.695)	(23.728.331)
Пренос са/на нематеријалну имовину (напомена 16)	-	-	-	-	(90.328)	(90.328)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	-	(25.984)	-	(25.984)
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 15)	-	-	-	(21.673)	(7.930)	(29.603)
Отуђења и отписи	(66.297)	(20.051)	(365.310)	(190)	(955.566)	(1.407.414)
Пренос на право коришћења средстава	-	-	(153.427)	-	-	(153.427)
Остали преноси	(6.804)	495.279	(471.945)	(16.536)	(346.105)	(346.111)
Транслационе резерве	(16.981)	-	(41.572)	1	(131.634)	(190.186)
	137.267.039	98.019.252	34.645.245	8.371.175	22.767.872	301.070.583
На дан 31. децембра 2021.						
Набавна вредност	220.374.273	164.080.833	72.292.457	19.219.674	25.794.251	501.761.488
Исправка вредности и обезвређење	(83.107.234)	(66.061.581)	(37.647.212)	(10.848.499)	(3.026.379)	(200.690.905)
Неотписана вредност	137.267.039	98.019.252	34.645.245	8.371.175	22.767.872	301.070.583

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Група је у 2020. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од 17.233 РСД (2020: 120.146 РСД), напомена 37.

Од укупног износа активација у 2021. години у износу од 22.137.502 РСД, најзначајнији део односи се на активацију средстава за производњу нафте и гаса у износу од 17.927.832 РСД. У 2020. години активација у износу од 61.859.820 РСД најзначајнијим делом односи се на завршетак и пуштање у рад пројекта Дубока Прерада у рафинерији Панчево у износу од 38.844.486 РСД. Пројекат Дубока Прерада омогућава оптимално искоришћење капацитета рафинерије нафте у Панчеву и повећање дубине прераде до 99,2 одсто (са 86 одсто у 2017. години). То омогућава повећану производњу високо квалитетних горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак производње нафтног кокса. Ово ће Групи дати конкурентску предност на тржишту и покренути њен даљи раст.

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2021. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") - за детаље видети напомену 3.8. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од 744.279 РСД (2020: 704.637 РСД) за технолошки и физички застарела и расходована средства и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност. Најзначајнији износи односе се на делимично обезвређење привремено обустављеног пројекта базна уља у рафинерији Нови Сад у износу од 731.532 РСД (2020: 683.196 РСД).

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви. Детаљи у вези са средствима за производњу нафте и гаса Групе приказани су у табели испод:

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	22.229.550	3.727.699	25.957.249	185.208.089	40.956	211.206.294
Исправка вредности и обезвређење	(36.133)	(27)	(36.160)	(58.573.177)	(20.345)	(58.629.682)
Неотписана вредност	22.193.417	3.727.672	25.921.089	126.634.912	20.611	152.576.612
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	2.252.926	10.407.399	12.660.325	-	-	12.660.325
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	345.084	-	345.084
Пренос са инвестиција у току	(2.692.111)	(13.257.831)	(15.949.942)	15.935.291	14.651	-
Обезвређење	-	(713)	(713)	-	-	(713)
Остали преноси	30.446	355.800	386.246	(108.434)	382	278.194
Амортизација	(4.719)	-	(4.719)	(12.044.001)	(3.175)	(12.051.895)
Обезвређење истраживања	(136.812)	-	(136.812)	-	-	(136.812)
Отуђења и отписи	(32.469)	(6.511)	(38.980)	(51.330)	-	(90.310)
Транслационе резерве	(161.463)	-	(161.463)	(26)	(67)	(161.556)
	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	21.489.893	1.226.125	22.716.018	201.221.015	55.925	223.992.958
Исправка вредности и обезвређење	(40.678)	(309)	(40.987)	(70.509.519)	(23.523)	(70.574.029)
Неотписана вредност	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
Година завршена 31. децембра 2021.						
Повећања	2.361.992	11.777.979	14.139.971	-	-	14.139.971
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	1.540.421	-	1.540.421
Пренос са инвестиција у току	(5.401.911)	(12.525.921)	(17.927.832)	17.927.832	-	-
Обезвређење	-	(5.823)	(5.823)	-	-	(5.823)
Остали преноси	(408.417)	75.425	(332.992)	(6.804)	641	(339.155)
Амортизација	(4.695)	-	(4.695)	(12.822.628)	(2.931)	(12.830.254)
Обезвређење истраживања	(948.281)	-	(948.281)	-	-	(948.281)
Отуђења и отписи	-	-	-	(66.297)	-	(66.297)
Транслационе резерве	(135.512)	1	(135.511)	(16.981)	-	(152.492)
	16.912.391	547.477	17.459.868	137.267.039	30.112	154.757.019
На дан 31. децембра 2021.						
Набавна вредност	16.957.599	547.513	17.505.112	220.374.273	56.567	237.935.952
Исправка вредности и обезвређење	(45.208)	(36)	(45.244)	(83.107.234)	(26.455)	(83.178.933)
Неотписана вредност	16.912.391	547.477	17.459.868	137.267.039	30.112	154.757.019

Обезвређење истраживања у износу од 948.281 РСД највећим делом у износу од 942.614 РСД односи се на отпис средстава за производњу у Румунији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2020: 136.812 РСД отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Истражно подручје Јимболија у Румунији (укупна вредност улагања у истраживање на дан 31. децембра 2021. износи 1.803.130 РСД) је тренутно у фази Процењивања резултата истраживања и потврде ових резултата од стране Националне агенције за Минералне ресурсе се очекује у првом половином 2022. године. Приликом процене статуса ове инвестиције на дан 31. децембра 2021. године анализа индикатора обезвређења је извршена посматрањем овог подручја заједно са пољем Теремија Север као једног оперативног подручја што је дозвољено у складу са захтевима МСФИ 6. Разлог спајања ова два поља у процени је чињеница да ће додатни гас са поља Теремија Север бити испоручен на поље Јимболија чија монетизација је планирана да почне у 2022. години. На основу анализе извршене на дан 31. децембра 2021. године Група је проценила да нема индикатора обезвређења и наставила да процењује могућност комерцијалне производње на пољу Јимболија. По добијању потврде резултата за поље Јимболија од стране Националне Агенција за Минералне ресурсе Републике Румуније оно ће бити пребачено у фазу производње и индикатори обезвређења биће поново сагледани.

Укупни издаци за капитална улагања за истраживање и развој минералних ресурса износе 13.210.261 РСД и признати су у оквиру инвестиционих токова готовине (2020: у износу од 15.972.160 РСД).

14. ПРАВО КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА

	Земљиште		Постројења и опрема		Укупно
	Некретнине		Возила		
На дан 1. јануара 2020. године	148.676	1.023.199	438.495	263.429	1.873.799
Повећања	7.509	565.671	247.685	614.888	1.435.753
Амортизација	(9.722)	(242.249)	(121.726)	(211.513)	(585.210)
Преноси	-	-	(223.326)	223.326	-
Отуђења	-	(41.300)	-	(12.289)	(53.589)
Ефекти модификације уговора	-	(4.990)	-	1.082	(3.908)
Транслационе резерве	(2.731)	(361)	(2.804)	(155)	(6.051)
На дан 31. децембра 2020. године	143.732	1.299.970	338.324	878.768	2.660.794
На дан 1. јануара 2021. године	143.732	1.299.970	338.324	878.768	2.660.794
Повећања	-	406.441	160.818	20.860	588.119
Амортизација	(9.600)	(293.292)	(145.158)	(260.525)	(708.575)
Преноси	(7.121)	160.548	923	(923)	153.427
Отуђења	-	(1.443)	(5.209)	(4.645)	(11.297)
Ефекти модификације уговора	-	(15.114)	(78.314)	(140)	(93.568)
Транслационе резерве	(2.127)	(827)	(1.881)	(101)	(4.936)
На дан 31. децембра 2021. године	124.884	1.556.283	269.503	633.294	2.583.964

15. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Промене на рачуну су биле као што следи:

	2021	2020
Стање на почетку године	1.574.329	1.579.798
Добици (губици) на фер вредности (напомена 34)	149.346	-
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 13)	29.603	-
Отуђења	(24.883)	(5.469)
Стање на крају године	1.728.395	1.574.329

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од 1.728.395 РСД (31. децембра 2020. године: 1.574.329 РСД) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2021. и 2020. године. Позитиван/(негативан) ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих расхода, нето (напомена 34).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2021. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
<i>Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти</i>			
– Продавнице и други објекти дати у закуп	-	918.730	-
– Бензинске станице	-	-	809.664
Укупно	-	918.730	809.664

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2020. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
<i>Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти</i>			
– Продавнице и други објекти дати у закуп	-	838.887	-
– Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	838.887	735.442

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Стање на почетку године	735.442	735.442
Промена у фер вредности:		
Добици (губици) признати у билансу успеха, фер вредновање	80.125	-
Остало	(5.903)	-
Укупно повећање (смањење) по основу фер вредновања, средстава	74.222	-
Стање на крају године	809.664	735.442

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

16. ГУДВИЛ И ОСТАЛА НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Гудвил	Лиценце које се не односе на нафту и гас	Софтвер	Нематеријална улагања у припреми	Остала нематеријална улагања	Укупно
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	1.354.508	1.997.591	8.440.916	284.280	627.964	12.705.259
Исправка вредности и обезвређење	-	(837.505)	(7.055.912)	(24.347)	(325.872)	(8.243.636)
Неотписана вредност	1.354.508	1.160.086	1.385.004	259.933	302.092	4.461.623
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	-	-	-	674.067	-	674.067
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	163.725	498.081	(671.222)	9.416	-
Обезвређење	(26.506)	-	-	(58.941)	-	(85.447)
Амортизација	-	(131.745)	(467.214)	-	(46.379)	(645.338)
Преноси на/са некретнина, постројења и опреме (напомена 13)	-	-	-	85.019	-	85.019
Остали преноси	-	-	781	-	530	1.311
Транслационе резерве	(5.298)	(195)	-	-	(8)	(5.501)
На дан 31. децембра 2020.	1.322.704	1.191.871	1.416.652	288.856	265.651	4.485.734
Набавна вредност	1.322.704	2.160.797	8.938.285	372.144	629.875	13.423.805
Исправка вредности и обезвређење	-	(968.926)	(7.521.633)	(83.288)	(364.224)	(8.938.071)
Неотписана вредност	1.322.704	1.191.871	1.416.652	288.856	265.651	4.485.734
На дан 1. јануара 2021.						
Набавна вредност	1.322.704	2.160.797	8.938.285	372.144	629.875	13.423.805
Исправка вредности и обезвређење	-	(968.926)	(7.521.633)	(83.288)	(364.224)	(8.938.071)
Неотписана вредност	1.322.704	1.191.871	1.416.652	288.856	265.651	4.485.734
Година завршена 31. децембра 2021.						
Повећања	-	-	-	798.414	-	798.414
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	489.230	295.269	(827.601)	43.102	-
Обезвређење	(25.243)	-	-	(1.008)	-	(26.251)
Амортизација	-	(134.691)	(335.925)	-	(51.079)	(521.695)
Преноси на/са некретнина, постројења и опреме (напомена 13)	-	-	-	90.328	-	90.328
Остали преноси	-	(26)	(905)	750	(76)	(257)
Транслационе резерве	(4.329)	(151)	-	(6)	(2)	(4.488)
На дан 31. децембра 2021.	1.293.132	1.546.233	1.375.091	349.733	257.596	4.821.785
Набавна вредност	1.293.132	2.648.612	9.134.329	433.021	672.980	14.182.074
Исправка вредности и обезвређење	-	(1.102.379)	(7.759.238)	(83.288)	(415.384)	(9.360.289)
Неотписана вредност	1.293.132	1.546.233	1.375.091	349.733	257.596	4.821.785

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних или групних једница које генеришу готовину (ЈГГ). Групне ЈГГ се односе на читаву малопродајну мрежу једног зависног ентитета у Босни и Херцеговини где је гудвил распоређен по овом основу. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2021	2020
Просечна бруто маржа	21,7%	23,3%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	7,60%	6,72%
- Бугарско тржиште	6,00%	5,84%
- Тржиште Босне и Херцеговине	9,40%	7,71%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила:

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслационе резерве	Крајње стање
2021					
Босна и Херцеговина	482.336	-	-	8	482.344
Румунија	273.377	-	-	(4.347)	269.030
Бугарска	566.991	-	(25.243)	10	541.758
	1.322.704	-	(25.243)	(4.329)	1.293.132
2020					
Босна и Херцеговина	482.387	-	-	(51)	482.336
Румунија	278.560	-	-	(5.183)	273.377
Бугарска	593.561	-	(26.506)	(64)	566.991
	1.354.508	-	(26.506)	(5.298)	1.322.704

Осим признатог обезвређења у Бугарској у износу од 25.243 РСД (2020: 26.506 РСД), тест обезвређења у Румунији и Босни и Херцеговини показао је да је надокнадива вредност израчуната по основу вредности у употреби/фер вредности већа од садашње вредности средстава.

Уколико би ревидирана процењена стопа раста била 0,5% уместо коришћене 1% и уколико би дисконтна стопа била већа за 1% у односу на коришћену приликом обрачуна, надокнадива вредност тестиране имовине код које није претходно утврђено обезвређење и даље превазилази садашњу вредност. Уколико би стопа раста била 0% у комбинацији са примењеном дисконтном стопом како је наведено у горњој табели, надокнадива вредност такође превазилази одговарајућу садашњу вредност. Што се тиче дисконтне стопе, тест обезвређења је најосетљивији за тржиште Босне и Херцеговине, где вредност у употреби превазилази садашњу вредност одговарајуће имовине по дисконтној стопи већој од 11,5%.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Руководство сматра да је просечна бруто маржа горива као део укупне просечне бруто марже кључна претпоставка која утиче на осетљивост обрачуна вредности у употреби. Следећа табела приказује осетљивост обрачуна на промену ове претпоставке показујући за колико би просечна бруто маржа горива требала да се смањи да би употребна вредност била једнака садашњој вредности тестиране имовине:

	2021		2020	
	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Смањење у пп	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Смањење у пп
Тржиште Румуније	23,5%	0.83pp	24,3%	12.6pp
Тржиште Бугарске	21,9%	3.1pp	25,0%	8.3pp
Тржиште Босне и Херцеговине	19,9%	0.84pp	20,7%	0.3pp

17. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРИДРУЖЕНЕ ЕНТИТЕТЕ И ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2021. и 2020. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	31. децембар 2021	31. децембар 2020
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	50%	888.445	915.921
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	49%	694.455	831.509
Хип Петрохемија а.д. Панчево	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>		<i>(11.572.197)</i>	<i>(11.572.197)</i>
Укупно инвестиције		1.582.900	1.747.430

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, компанија МЕТ Renewables AG је стекла 50% учешћа од трећих лица и постала заједнички партнер на пројекту који је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. Поднет је захтев за продужење статуса повлашћеног произвођача електричне енергије за наредне три године. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Газпром енергохолдинг д.о.о. а кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „Газпром Енергохолдинг ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година и кредитом Центренергохолдинга у износу од 41 мил. ЕУР. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Панчево очекује се током првог квартала 2022. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид 19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору. Дана 9. септембра 2021. године Министарство привреде Републике Србије отворило је јавни позив за приватизацију акционарског друштва ХИП Петрохемија са моделом стратешког партнерства којим би будући партнер стекао удео од највише 90% капитала. НИС а.д. је поднео понуду у року. У децембру 2021, НИС и ХИП су потписали Уговор о Стратешкој сарадњи. На основу овог уговора НИС ће повећати своје учешће у ХИП Петрохемији са претходних 20,86% на 90% са обавезом новчане докапитализације у износу од 150 милиона ЕУР и изградњу погона за производњу полипропилена капацитета најмање 140.000 тона годишње у року од шест година. Прелазни период је у току до момента затварања трансакције када се очекује да се испуне сви предуслови. Крајњи рок за затварање трансакције је 1. јул 2022. године. До дана објављивања ових консолидованих финансијских извештаја процес је још увек у току.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2021. (неревидиране) и 2020. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2021. (неревидиране) и 2020. приказане су у табели испод:

	НИС МЕТ Енерговинд	Газпром Енергохолдинг Србија	ХИП Петрохемија
31 децембра 2021. године			
Обртна имовина	106.485	1.620.559	21.602.657
Стална имовина	3.187.934	20.628.326	10.712.595
Краткорочне обавезе	1.102.285	447.260	3.168.077
Дугорочне обавезе	-	20.393.628	510.394
Приходи	5.368	88.012	45.571.220
Добитак (Губитак) за период	(54.952)	(279.702)	5.588.017
31 децембра 2020. године			
Обртна имовина	36.102	399.874	15.722.159
Стална имовина	3.162.171	16.016.723	11.005.097
Краткорочне обавезе	951.167	211.951	3.059.080
Дугорочне обавезе	-	14.563.190	619.412
Приходи	7.437	17.193	29.437.208
Добитак (Губитак) за период	(60.575)	(149.762)	106.199

18. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Депозити са доспећем преко годину дана	155.857	-
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату	177.459	163.976
Остали дугорочни финансијски пласмани	30.554	30.407
Минус исправка финансијских средства по фер вредности исказаних у осталом укупном резултату	(85.559)	(68.660)
Минус исправка осталих дугорочних пласмана	(14.800)	(15.152)
	263.511	110.571

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

19. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗИ, НЕТО

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	Средства	Обавезе	Нето
На дан 31. децембра 2021. године			
Резервисања	664.773	-	664.773
Некретнине, постројења и опрема	1.221.934	(234.374)	987.560
Умањење вредности имовине	694.650	-	694.650
Добици од фер вредновања	10.311	-	10.311
Ревалоризационе резерве	-	(14.075)	(14.075)
	2.591.668	(248.449)	2.343.219
На дан 31. децембра 2020. године			
Резервисања	902.262	-	902.262
Некретнине, постројења и опрема	-	(278.719)	(278.719)
Умањење вредности имовине	1.205.119	-	1.205.119
Порески губици	488.483	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.368	-	10.368
Ревалоризационе резерве	-	(14.075)	(14.075)
	2.606.232	(292.794)	2.313.438

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године:

	На дан 31. децембра 2020.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2021.
Резервисања	902.262	(237.490)	-	1	664.773
Некретнине, постројења и опрема	(278.719)	1.266.566	-	(287)	987.560
Умањење вредности имовине	1.205.119	(510.469)	-	-	694.650
Порески губици	488.483	(488.483)	-	-	-
Добици од фер вредновања	10.368	-	(58)	1	10.311
Ревалоризационе резерве	(14.075)	-	-	-	(14.075)
Укупно	2.313.438	30.124	(58)	(285)	2.343.219

	На дан 31. децембра 2019.	Ефекат на укупни резултат	Ефекат на остали укупни резултат	Остало	На дан 31. децембра 2020.
Резервисања	914.793	(12.578)	-	47	902.262
Некретнине, постројења и опрема	(2.071.692)	1.792.971	-	2	(278.719)
Умањење вредности имовине	1.858.300	(653.181)	-	-	1.205.119
Порески губици	-	488.483	-	-	488.483
Добици од фер вредновања	10.316	-	52	-	10.368
Ревалоризационе резерве	(14.075)	-	-	-	(14.075)
Порески кредит	47	-	-	(47)	-
Укупно	697.689	1.615.695	52	2	2.313.438

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана Групе и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

20. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дати аванси за основна средства	342.907	365.823
Унапред плаћени трошкови	107.278	126.564
Остала средства	1.340.285	1.126.857
Минус: исправка вредности остале имовине	(392.486)	(382.775)
Минус: исправка вредности датих аванса	(26.741)	(26.741)
	1.371.243	1.209.728

21. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе за камату	80.380	76.094
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 25)	7.048.516	11.585.989
	7.128.896	11.662.083

Кретања на обавезама Групе из краткорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	2021	2020
Краткорочни кредити на дан 1. јануара	-	-
Приливи	500.000	11.500.000
Одливи	(500.000)	(11.500.000)
Краткорочни кредити на дан 31. децембра	-	-

22. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавезе према добављачима	25.023.780	19.497.552
Обавезе за дивиденду	3.784.105	3.785.017
Остале обавезе из пословања	79.956	219.121
	28.887.841	23.501.690

Обавезе према добављачима са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од 25.023.780 РСД (31. децембра 2020: 19.497.552 РСД) најзначајнијим делом се односе обавезе према добављачима Petrasco Oil Company д.о.о. Лондон у износу од 9.855.088 РСД (31. децембра 2020.: 2.641.621 РСД) за сирову нафту, ХИП Петрохемија у износу од 1.155.586 РСД (31. децембра 2020: 942.412 РСД) за оперативне расходе и Gazprom Marketing and Trading у износу од 731.189 РСД (31. децембра 2020: 56.524 РСД) за електричну енергију.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***23. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима		
- Примљени аванси	3.148.195	4.164.685
- Програм лојалности купаца	853.461	770.993
Обавезе према запосленима	4.629.156	4.933.413
Разграничени приходи	2.465	-
Остале краткорочне не-финансијске обавезе	31.876	18.527
	8.665.153	9.887.618

Приход у износу од 4.444.262 РСД (31. децембра 2020.: 2.192.358 РСД) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2021., од чега се 3.909.614 РСД (31. децембра 2020.: 1.764.943 РСД) односи на авансе и 534.648 РСД (31. децембра 2020.: 427.415 РСД) на програм лојалности купаца.

24. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Обавеза за рудну ренту	400.101	214.971
ПДВ	2.687.432	2.333.069
Обавеза за акцизу	6.702.076	5.713.647
Накнада за робне резерве	302.940	266.499
Обавезе за царину	92.672	63.541
Накнада за енергетску ефикасност	34.585	30.687
Обавезе за остале порезе и таксе	1.258.071	1.488.373
	11.477.877	10.110.787

25. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	8.203.418	13.672.117
Банкарски и остали дугорочни кредити	69.276.624	69.109.887
Остале дугорочне обавезе	104.126	73.491
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 21)	(7.048.516)	(11.585.989)
	70.535.652	71.269.506

Кретања на обавезама Групе из дугорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	2021	2020
На дан 1. јануара	82.782.004	89.044.212
Приливи	16.729.700	6.182.783
Одливи	(22.156.697)	(11.663.202)
Немонетарне трансакције	118.056	(747.500)
Курсне разлике (напомена 35)	6.979	(34.289)
На дан 31. децембра	77.480.042	82.782.004

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од 8.203.418 РСД (2020: 13.672.117 РСД), са висином текућег доспећа од 5.468.935 РСД (2020: 5.468.847 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски и остали дугорочни кредити

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочни кредити у земљи	47.362.765	51.785.438
Дугорочни кредити у иностранству	21.913.859	17.324.449
	69.276.624	69.109.887
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.579.581)	(6.117.142)
	67.697.043	62.992.745

Доспеће банкарских и осталих дугорочних кредита:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Између 1 и 2 године	3.004.092	9.920.841
Између 2 и 5 године	63.430.071	41.197.751
Преко 5 година	1.262.880	11.874.153
	67.697.043	62.992.745

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих дугорочних кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
УСД	130.480	157.858
ЕУР	68.989.968	68.740.978
РСД	210	373
ЈПЈ	155.966	210.678
	69.276.624	69.109.887

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Газпром Нефт Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА (напомена 6). Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године.

26. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.695.318	1.868.666
Текуће обавезе по основу закупа	640.656	610.725
	2.335.974	2.479.391

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2021	2020
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе) (напомена 37)	92.608	87.363
Трошкови који се односе на краткорочни закуп	603.562	818.707
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп	76.390	201.931
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп	1.574.386	1.237.012

Кретања на обавезама Групе по основу закупа приказане су као што следи:

	2021	2020
На дан 1. јануара	2.479.391	1.703.441
Одливи	(728.686)	(589.021)
Немонетарне трансакције	584.901	1.365.708
Курсне разлике (напомена 35)	368	(737)
На дан 31. децембра	2.335.974	2.479.391

27. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од 841.861 РСД (2020: 841.847 РСД) у потпуности представљају одложену накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, током 2020. године Група је стекла додатних 34% удела Јадран Нафтагас за накнаду од 41 РСД. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)***28. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОБАВЕЗЕ И ТРОШКОВЕ**

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2020. године	10.671.715	509.129	512.903	808.349	508.931	13.011.027
На терет укупног резултата (напомена 32, 34 и 37)	88.078	-	119.210	131.486	13.249	352.023
Повећања и корекција процене резервисања	345.084	-	-	-	-	345.084
Укидање резервисања (напомена 32, 34 и 37)	(695.704)	-	(8)	(8.362)	(2.306)	(706.380)
Актуарски губици признати на терет осталог укупног резултата	-	-	52.595	-	-	52.595
Измирење обавеза	(70.709)	(80.316)	(79.684)	-	(108.532)	(339.241)
Остало	-	-	-	-	(150)	(150)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	10.338.464	428.813	605.016	931.473	411.192	12.714.958
Стање 1. јануара 2021. године	10.338.464	428.813	605.016	931.473	411.192	12.714.958
На терет укупног резултата (напомена 32, 34 и 37)	94.423	-	417.650	319.480	87.337	918.890
Повећања и корекција процене резервисања	1.540.421	-	-	-	-	1.540.421
Укидање резервисања (напомена 32, 34 и 37)	-	-	(1.459)	-	(4.551)	(6.010)
Актуарски добици признати на терет осталог укупног резултата	-	-	(12.056)	-	-	(12.056)
Измирење обавеза	(59.473)	(31.049)	(75.869)	(823.829)	(88.678)	(1.078.898)
Остало	276	-	-	-	(95)	181
Стање на дан 31. децембра 2021. године	11.914.111	397.764	933.282	427.124	405.205	14.077.486

Анализа резервисања:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дугорочна	12.430.855	10.332.213
Краткорочна	1.646.631	2.382.745
	14.077.486	12.714.958

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима. Током 2020. године Група је извршила укидање резервисања у износу од 695.704 РСД за обнављање природних ресурса углавном због продужења века експлоатације бушотина (напомена 34).

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од 397.764 РСД (31. децембра 2020. године: 428.813 РСД) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Групе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2021. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2021 - 2023) у износу од 427.124 РСД (31. децембра 2020. године: 931.473 РСД).

(г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2021. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од 87.337 РСД (2020: 13.249 РСД). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2021. године.

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Отпремнине	557.326	253.488
Јубиларне награде	375.956	351.528
	933.282	605.016

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2021	31. децембар 2020
Дисконтна стопа	3,7%	4,3%
Будућа повећања зарада	0%	0%
Просечан будући радни век	17,86	14,4

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2020. године	188.783	324.120	512.903
Трошкови директно плаћених накнада	(47.286)	(32.398)	(79.684)
Актуарски губици (добаци) признати у осталом укупном резултату	52.828	(233)	52.595
Укупно трошкови признати у укупном резултату	59.163	60.039	119.202
Стање на дан 31. децембра 2020. године	253.488	351.528	605.016
Трошкови директно плаћених накнада	(38.756)	(37.113)	(75.869)
Актуарски губици (добаци) признати у осталом укупном резултату	(12.056)	-	(12.056)
Укупно трошкови признати у укупном резултату	354.650	61.541	416.191
Стање на дан 31. децембра 2021. године	557.326	375.956	933.282

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући трошкови накнада	59.719	83.783
Трошкови камата	35.856	22.964
Добици од промене плана доприноса	22.060	47.774
Актуарски (добити), губици (јубиларне награде)	35.226	(35.319)
Трошкови прошлих услуга	263.330	-
	416.191	119.202

29. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је 500 РСД.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2020. износи 1.001.191 РСД односно, 6,14 РСД по акцији (31. децембра 2019. : 4.425.459 РСД односно, 27,14 РСД по акцији) одобрена је од стране Скупштине акционара дана 29. јуна 2021. године и исплаћена 31. августа 2021. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добит (губитак) који припада већинском власнику	20.957.033	(7.566.003)
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада (губитак) по акцији (у РСД 000)	0,129	(0,046)

Група нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена зарада по акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови запослених (напомена 32)	8.903.075	8.449.435
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	2.027.396	1.646.688
Трошкови одржавања и поправки	3.225.961	3.157.669
Трошкови електричне енергије за даљу продају	2.452.902	817.929
Трошкови енергије и комуналних услуга	3.728.359	3.551.587
Трошкови заштите и обезбеђења	589.621	440.299
Трошкови осигурања	346.926	327.733
Транспортни трошкови у производњи	1.301.607	1.442.531
Исправка (укидање исправке) вредности залиха (напомена 11)	(96.193)	13.212
Остало	5.640.688	3.959.059
	28.120.342	23.806.142

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

31. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови запослених (напомена 32)	16.380.545	14.762.037
Трошкови франшизера	810.885	848.105
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	884.031	824.357
Трошкови текућег одржавања	979.255	919.476
Трошкови рекламе и маркетинга	319.249	204.417
Трошкови закупа	155.239	191.621
Трошкови службеног пута	128.733	102.139
Трошкови заштите и обезбеђења	676.971	571.895
Трошкови осигурања	86.794	80.831
Услуге транспорта и складиштења	175.067	127.042
Укидање исправке вредности спорних потраживања (напомена 6)	(286.681)	(40.446)
Остало	4.704.158	4.564.976
	25.014.246	23.156.450

32. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Трошкови зарада и накнада зарада	24.042.101	22.395.241
Трошкови накнадних примања (напомена 28)	735.611	267.954
Остали трошкови	505.908	548.277
Укупни трошкови запослених (напомене 30 и 31)	25.283.620	23.211.472
Доприноси за социјално и здравствено осигурање	3.243.962	2.977.914
	28.527.582	26.189.386

Током 2021. године дошло је до промене у структури трошкова запослених и трошкова услужних организација услед новог Закона о Агенцијском запошљавању и стратешких одлука компаније.

33. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Рудна рента	1.332.811	894.335
Порез на имовину	951.467	930.807
Порез на доприносе за социјално и здравствено осигурање	3.243.962	2.977.914
Остало	1.099.181	590.446
	6.627.421	5.393.502

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

34. ОСТАЛИ РАСХОДИ, НЕТО

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Казне и пенали	479.905	(30.204)
Резервисања (судски спорови, заштита животне средине итд.) (напомена 28)	82.786	10.942
Трошак обезвређења и промене на фер вредности основних средстава (напомене 13, 15 и 16)	549.227	709.858
Добици по основу отписа обавеза	(272.859)	(976.358)
АРО – промена у претпоставкама (напомена 28)	-	(695.704)
Добровољна плаћања и донације	134.031	259.601
Остало	87.864	452.862
	1.060.954	(269.003)

Добици по основу отписа обавеза у износу од 272.859 РСД (2020: 976.358 РСД) односе се на отпис обавеза за које не постоји законски основ за плаћање.

35. НЕТО ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Нето добити (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања		
- добити по основу курсних разлика (напомене 25 и 26)	1.018.945	1.712.894
- губици по основу курсних разлика (напомене 25 и 26)	(1.026.292)	(1.677.868)
Нето губици по основу курсних разлика из пословних активности	(931.663)	(343.227)
	(939.010)	(308.201)

36. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Приходи од камата на банкарске депозите	82.979	125.343
Приход од камата на дате кредите	9.019	9.329
Приход од дивиденде	43.889	4.274
Добити од реструктурирања зајмова	-	53.673
	135.887	192.619

37. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Расходи камата	1.662.184	1.937.185
Губици од реструктурирања зајмова	118.241	-
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	81.268	88.078
Ефекат дисконтовања дугорочних потраживања	(19.486)	(38.345)
Минус: капиталисана камата (напомена 13)	(17.233)	(120.146)
	1.824.974	1.866.772

Расходи камата укључују и расходе камата по финансијском лизингу у износу од 92.608 РСД за 2021. годину (87.363 РСД за 2020. годину).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

38. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Стопа пореза на добит за друштва која чине Групу и која су лоцирана у Републици Србији износи 15% (2020: 15%).

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Текући порез на добит	4.273.671	51.298
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 19)	(30.124)	(1.615.695)
Укупно порез на добит	4.243.547	(1.564.397)

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе примењене на резултате друштава која се консолидују и био би као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2021	2020
Добит (Губитак) пре опорезивања	25.200.580	(9.130.400)
Порески расход (приход) по важећој домаћој стопи пореза (15%)	3.780.087	(1.369.560)
Ефекат непризнатих пореских губитака и пореских стопа у страним јурисдикцијама	493.888	186.376
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(14.730)	(328.081)
Порез плаћен у Анголи	84.312	(50.469)
Остали расходи који се не признају за пореске сврхе	343.605	128.123
Порески губици за која нису била призната одложена пореска средства (искоришћен признати порески кредит), нето	(525.171)	(62.100)
Остали порески ефекти	81.556	(68.686)
	4.243.547	(1.564.397)

Примењена просечна ефективна стопа пореза на добит је 17% (2020: 0%).

39. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Група послује преваходно на територији Републике Србије и због тога је изложена ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте.

У марту 2020. Светска здравствена организација прогласила је глобалну пандемију вируса КОВИД-19. Као одговор на пандемију, Влада Републике Србије је спровела бројне мере у покушају сузбијања ширења и утицаја КОВИД-19, као што су забране и ограничења путовања, карантина, наредбе за смештај и ограничења пословања, укључујући затварања. Неке од горе наведених мера су накнадно ублажене, међутим и на дан 31. децембра 2021. године, глобални нивои заразе су и даље високи, стопа вакцинације је релативно ниска и постоји ризик да ће Влада Републике Србије увести додатна ограничења у наредним периодима изазваних мутацијом вируса.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Групе.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Групе. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 397.764 РСД (31. децембар 2020.: 428.813 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије (напомена 28).

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2021. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2021. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 383.637 РСД (31. децембар 2020. године: 1.531.697 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 101,44 милиона УСД (31. децембар 2020. године: 57,89 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

40. ДРУШТВА ГРУПЕ

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2021	31. децембар 2020
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Промет		100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет		100
NIS Petrol SRL, Букурешт	Румунија	Промет		100
НИС Оверсис, Ст Петербург	Русија	Остало		100
НИС Петрол а.д., Београд	Србија	Остало		100
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња		100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња		100
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња		100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт		100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Босна и Херцеговина	Промет		100
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња		100
Светлост д.о.о. Бујановац у стечају	Србија	Промет		51

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

Током 2020. године зависно друштво Паннон Нафтагас Кфт, Будимпешта је ликвидирано. Такође, 2020. године Група је стекла додатних 34% удела у Јадран Нафтагасу.

41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана лица.

Већински власник Групе је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Група је у 2021. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

На дан 31. децембра 2021. године и 31. децембра 2020. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придružена друштва
На дан 31. децембра 2021.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	601	233.076	1.961.268
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.582.900
Остала обртна имовина	-	29.788	540.488
Право коришћења средстава	-	414	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.000)	(929.883)	(1.551.586)
Остале краткорочне обавезе	-	(388)	(935)
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(5.468.948)	-	-
Текуће обавезе по основу закупа	-	(142)	-
Дугорочне финансијске обавезе	(2.734.468)	-	-
Дугорочне обавезе по основу закупа	-	(209)	-
	(8.205.815)	(667.344)	2.532.135
На дан 31. децембра 2020.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	184.545	1.462.758
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.747.430
Остала обртна имовина	-	25.095	-
Право коришћења средстава	-	125	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.204.199)	(216.612)	(942.413)
Остале краткорочне обавезе	-	(37)	(4.493)
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(5.468.847)	-	-
Текуће обавезе по основу закупа	-	(84)	-
Дугорочне финансијске обавезе	(8.203.270)	-	-
	(16.876.316)	(6.968)	2.263.282

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године***(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)*

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2021. и 2020. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
Година која се завршила дана 31. децембра 2021. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	1.237.512	28.683.061
Остали приходи	2.056	342.886	85.746
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(22.565.852)	(1.016.670)	-
Трошкови производње и прераде	(512)	(1.180.879)	(228.020)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(2.882)	(56.568)	(1.791)
Трошкови амортизације	-	(115)	-
Транспортни трошкови	-	-	(278)
Остали приходи (расходи), нето	-	-	(44)
Финансијски расходи	(174.840)	(2)	-
	(22.742.030)	(673.836)	28.538.674
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	399.326	16.744.370
Остали приходи	-	159.220	35.494
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(24.725.077)	(996.914)	-
Трошкови производње и прераде	-	(336.471)	(191.524)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(3.118)	(9.458)	(2.331)
Трошкови амортизације	-	(188)	-
Остали приходи (расходи), нето	6.475	(260)	-
Финансијски расходи	(295.405)	(1)	-
	(25.017.125)	(784.746)	16.568.009

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
На дан 31. децембра 2021. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.905.004	-
• Србијагас	-	111.545
• АИР Србија	-	287.512
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.551.586)	-
• Србијагас	-	(605.123)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(2.852)	-
	350.566	(206.066)
На дан 31. децембра 2020. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.461.095	-
• Србијагас	-	256.036
• АИР Србија	-	87.447
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(942.412)	-
• Србијагас	-	(302.531)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.532)	-
	515.151	40.952

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2021. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	28.673.855	-
• Србијагас	-	224.146
• АИР Србија	-	3.232.714
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(230.133)	-
• Србијагас	-	(205.962)
	28.443.722	3.250.898
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	16.746.580	-
• Србијагас	-	380.042
• АИР Србија	-	1.685.134
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(193.856)	-
• Србијагас	-	(782.731)
	16.552.724	1.282.445

Најзначајније трансакције са друштвима у државном власништву се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима. Трансакције са ХИП Петрохемијом су укључене у трансакције са повезаним правним лицима у оквиру линије заједничка улагања и придружена друштва.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2021. и 2020. године Група је признала 1.033.696 РСД и 997.434 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

42. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било материјално значајних догађаја након датума биланса.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2021. године до 31. јануара 2022. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила дана 31. децембра 2021. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

НИС Група

Контакт информације

Седиште Групе је:

Улица Народног фронта 12,
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

e-mail: office@nis.eu

www.nis.eu

Односи са инвеститорима

e-mail: investor.relations@nis.eu